

MINIGUIDE | MINIMATKAOPAS

HOUTSKÄR HOUTSKARI

HOUTSKÄR HOUTSKARI

Innehåll / Sisällys

VÅR HEMBYGD / KOTISEUTUMME.....	4
HISTORIA	8
NATUR / LUONTO.....	10
HOUTSKÄRS TRÄKYRKA / HOUTSKARIN PUURISTIKIRKKO.....	12
BORGBERGS UTSIKTSTORN / BORGBERGIN NÄKÖALATORNI.....	14
MIDSOMMARSTÄNGER / JUHANNUSSALKOJA.....	16
SKÄRGÅRDSMUSEUM / SAARISTOLAISMUSEO.....	18

TEXT I TEKSTI

Ulla Mattson-Wiklén
www.visithoutskar.fi

LAYOUT

Joonatan Stenwall

ILLUSTRATION I KUVITUS

Joonatan Stenwall
www.visithoutskar.fi

PUBLICERING I JULKAISU

Hembygdskompass -projekt
Kotiseutukompassi -hanke

FINANSIERING I RAHOITUS

Varsinais-Suomen Kylät ry
Leader i Samma båt
Svenska kulturfonden
Konstsamfundet

TRYCK I PAINOTYÖ

Newprint Oy, Raisio 2021

• VÅR HEMBYGD •
• KOTISEUTUMME •

Houtskär, som till ytan är 697 km² och består av ca 700 holmar över 1 ha i storlek (20 bebodda), ligger i Åbolands skärgård vid gränsen mot Åland. Houtskär blev tvåspråkigt år 2003 och var en självständig kommun fram till kommunsammanslagningen 1.1.2009, då kommunen blev en av fem kommundelar i skärgårdstaden Pargas. Ca 500 personer är skrivna här, men vi har också en stor deltids- och fritidsbefolkning. Av befolkningen talar ungefär 83 % svenska, 15 % finska och 2 % andra språk. Undervisningen i åk 1-6 i Träsk skola är svenskspråkig, men finskspråkig undervisning för åk 1-9 finns på nära håll i Korpo, liksom svenskspråkig undervisning för åk 7-9, som funnits redan sedan hösten 1980, då f.d. Skärgårdshavets högstadieskola grundades.

Naturen är omväxlande och floran är artrik bl.a. tack vare en kalkrik jordmån, gott klimat och hävdade jordbruksmarker. Houtskär ingår i sin helhet i Skärgårdshavets biosfärområde och delvis i Skärgårdshavets nationalpark.

Houtskari, jonka pinta-ala on 697 km², muodostuu noin 700 yli hehtaarin kokoisesta saaresta (20 asuttu). Entinen Houtskarinkunta sijaitsee Turunmaan saaristossa aivan Ahvenanmaan rajalla. Houtskarista tuli kaksikielinen kunta vuonna 2003. Kunta muodosti neljän muun kanssa kuntaliitoksen 1.1.2009, ja siitä tuli osa Paraisten saaristokaupunkia. Houtskarissa on kirjoilla noin 500 asukasta, mutta meillä on myös paljon osavuosija vapaa-ajanasukkaita. Asukkaista noin 83 % on ruotsinkielisiä, 15 % suomenkielisiä ja 2 % puhuu muita kieliä. Träsk skola (alakoulu) on ruotsinkielinen, mutta Korppoossa järjestetään suomenkielistä opetusta sekä ala- että yläkoululaisille ja myös ruotsinkielisille yläkoululaisille jo syksystä 1980.

Luonto on vaihtelevaa ja kasvisto runsaslajista muun muassa kalkkipitoisen maaperän, hyvän ilmaston ja hoidettujen maanviljelysmaiden ansiosta. Houtskari kuuluu kokonaisuudessaan Saaristomerän biosfäärialueeseen ja osittain myös Saaristomerän kansallispuistoon.

Det finns inte många stora sammanhängande åkrar i Houtskär. Skärgårdsnaturen bjuder istället på ett lapptäcke av skogsmark, berg, kärr, åkermark och vattendrag. Dagens krav på stora effektiva enheter gör att skärgårdsbonden inte har det lätt. Ett sätt att klara sig är att satsa på specialodlingar. Houtskär är känt för sin tidiga och goda nypotatis. Tidigt på våren ser det i många byar ut som om åkrarna skulle vara snötäckta, men skenet bedrar. De blänkande tegarna är skyddstäckta potatisodlingar. Tomater är en annan stor "exportvara" och tomater odlas numera året om. Andra specialgrödor är t.ex. äpplen.

Houtskär har en god basservice som kompletteras av privata företag. Föreningsverksamheten är mycket livlig och bidrar i hög grad till invånarnas trivsel. I Houtskär finns det många livskraftiga byar. Flera av dem är fortfarande traditionella "gytterbyar". Speciellt Hypeis och Björkö är kända för sina vackra båthus.

Paljon suuria yhtenäisiä peltoja täällä ei ole. Saaristoluonto on sen sijaan kuin tilkkutäkki metsää, kalliota, suota, peltoa ja vesistöä. Nykypäivän vaatimukset suurista tehokkaista yksiköistä eivät tee saaristolaismaanviljelijän elämää helpoksi. Yksi selviytymistapa on erikoisviljelyyn panostaminen. Houtskari on tunnettu aikaisista ja hyvistä varhaisperunoistaan. Varhain keväisin monissa kylissä näyttää siltä kuin pellot olisivat lumen peitossa, mutta näkymä pettää. Välkehtivät pellot ovat kätettyjä perunaviljelmiä. Tomaatit ovat toinen suuri "vientituote" ja niitä viljellään nykyisin ympäri vuoden. Muita viljeltäviä erikoislajeja ovat esim. omenat. Houtskarın vanhimmat tunnetut ihmisen jättämät jäljet lienevät pari hautaröykkiötä pronsikaudelta.

Houtskarissa on hyvät peruspalvelut, joita yksityiset yritykset täydentävät. Yhdistystoiminta on erittäin vilkasta ja myötävaikuttaa osaltaan paljon asukkaiden viihtyvyyteen. Houtskarissa on myös useita elinvoimaisia kyliä. Monet niistä ovat edelleen perinteisiä "rykelmäkyliä". Etenkin Hypeis ja Björkö ovat tunnettuja kauniista venevajoistaan.

Byaförteckning / Kyläluettelo:

Näsby, Storpensar, Saverkeit, Kittuis, Medelby, Hönsnäs, Berghamn, Träsk, Jervis, Hypeis, Roslax, Kivimo, Björkö, Mossala, Äpplö & Nätö

• HISTORIA •

Houtskär har varit befolkat väldigt länge. De äldsta kända spåren av människor torde vara ett par gravkummel från bronsåldern. Då landhöjningen i området är ca 50 cm per århundrade har öarna förändrats både till storlek och antal. I dag finns det totalt ca 1 600 öar och mindre skär. Man antar att det funnits svensk bebyggelse sedan 1200-talet.

De flesta nuvarande byar finns nämnda i Gustaf Vasas jordebok från 1540, vilket tyder på att det funnits en byorganisation. De olika gårdarna har varit byggda på sin andel av bytomten i en viss inbördes ordning. Houtskär kapellförsamling nämns 1554, men fram till 1867 var Houtskär en del av Korpo socken. Den nuvarande röda korskyrkan av trä, S:ta Maria kyrka, byggdes 1703.

När Houtskär blev en självständig kommun, bestod befolkningen av självägande bönder i 18 byar. Houtskärsbornas traditionella näringar var fiske och sjöfart. I slutet av 1800-talet var befolkningen som störst – ca 2000 personer. Befolkningssökningen berodde bl.a. på att skärgårdsborna tack vare fisket klarade sig bättre under de svåra hungeråren 1867-68, då jordbruket misslyckades och befolkningen på fastlandet pinades av svält.

Maa kohoaa noin 50 cm vuosisadassa, ja tämän seurauksena alueen saaret ovat muuttuneet sekä kokonsa että lukumääränsä puolesta. Nyt yhteensä on n. 1600 erikokoista saarta ja luotoa. Alueella arvioidaan olleen ruotsalaisasutusta 1200-luvulta alkaen.

Useimmat nykyisistä kylistä on mainittu Kustaa Vaasan maakirjassa vuodelta 1540, mikä viittaa siihen, että alueen asutus olisi ollut järjestetty kylittäin. Tilat oli rakennettu kylätontin kunkin tilan osuudelle keskinäisen järjestyksen mukaan. Ensimmäinen maininta Houtskarinkappelseurakunnasta on vuodelta 1554, mutta vuoteen 1867 asti Houtskari muodosti osan Korppoon pitäjästä. Houtskarinkirkon nykyinen punainen puinen ristikirkko, Pyhän Marian kirkko, on rakennettu vuonna 1703.

Kun Houtskarista tuli itsenäinen kunta, väestön muodostivat 18 kylässä asuvat talolliset. Houtskarinkalastuksen perinteisiä elinkeinoja olivat kalastus ja merenkulku. 1800-luvun lopulla asukasmäärä oli suurimmillaan – noin 2 000 henkilöä. Väestön lisääntyminen selittyy muun muassa sillä, että saariston asukkaat selvisivät kalastuksen ansiosta vaikeista katovuosista 1867–1868 mantereella asuvia paremmin, maanviljelyksen epäonnistuttua mantereella ja mantereen asukkaiden kärsiessä nälästä.

• N A T U R •

Mina snart 80 år som sommarboare i Houtskär har gett mig en god inblick i förvandlingens landskap. På 1950-talet var naturen ännu formad av ett småskaligt jordbruk med betesdjur, men när kossorna försvann växte backar och naturängar igen och de kräsna blommorna kvävdes under högt gräs.

Barndomens kattfot, ängsbräsa, gullviva och framför allt orkidéerna Adam och Eva blev allt sällsyntare. Men på 1980-talet vaknade insikten om vad man höll på att förlora och sedan dess har trenden att bevara vissa värdefulla artrika områden blivit allt starkare. Houtskär är den enda kommundelen i Åbolands skärgård, som kan visa upp ängar och backar där den sällsynta och fridlysta orkidén fortfarande lyser röd (Adam) och gulvit (Eva) bland gullvivorna. På Storlandet, Jungfruskär, som idag nästan helt hör till Nationalparken, växer vissa år tusentals orkidéer på de restaurerade lövängarna.

Artrikedomen gäller inte bara floran, faunan är också rik på öarna. Vissa arter har ökat medan andra har minskat. Hjortdjur ser man dagligen och visst kan man vara av olika åsikt om beståndets storlek... Men vackra är de.

Älgar har alltid funnits i skogarna och harar skuttar över vägen på oväntade ställen. Den bevingade världen bjuder fågelskådarna på smått och stort. Sankmarkerna har sina vadare och hassel- och lövskogen underbara sångfåglar, näktergalen t.ex. hör man ofta under ljusa försommarnätter.

Ejdern har väckt livlig diskussion på sista tiden då stammen har minskat oroväckande. Men ännu ser man ådor med ett pärlband av ungar efter sig. Det är främst i ytterskärgården som dessa pärlband har minskat. Högt uppe seglar den ståtliga havsörnen som tack vare människan har återhämtat sig, efter att ha varit utrotningshotad på 1980-90-talet. Den anses vara orsaken till minskningen av ejderbeståndet, men förklaringen kan vara en annan, så det är för tidigt att skuldbelägga denna luftens härskare.

Houtskär är unikt på många sätt. Den stora artrikedomen är en källa till glädje men manar också till försiktighet. Undvik att trampa omkring bland sällsynta växter också när du fotograferar. Lyssna till fågelsången och naturens egna ljud och skräm inte upp häckande fåglar. Vi människor är gäster i naturens stora rum och allt levande i detta rum förväntar sig att vi visar hänsyn och värnar om friden. Tänk på det och njut!

• L U O N T O •

Houtskarin pitäjäkukka seljakämmekä (dactylorhiza latifolia) on sekä nähtävyys että harvinaisuus. Orkideojen heimoon kuuluva seljakämmekä, ruotsiksi “Adam och Eva”, on tuttu näky Ahvenanmaan maakunnassa, mutta idempänä Suomessa se on harvinaisen. Houtskarissa sitä esiintyy useilla eri paikoilla ja välillä esiintymät voivat olla runsaitakin. Erityisen hienoja esiintymiä tavataan Jungfruskärillä. Seljakämmeköitä on kahta eri väriä keltainen ja punainen muoto ja ne myös kasvavat usein samoissa paikoissa. Kukinta tapahtuu touko- kesäkuussa ja on muistettava, että kasvi on rauhoitettu.

Seljakämmekän lisäksi Houtskarissa voi ihastella muun muassa kauniin keltaisia kevätisikoita, viehättäviä kissankäpäliä, runsaita luhtalitukoita ja rauhoitettavia pätkinälehtoja tuhan-sine valko- ja sinivuokkoineen.

Houtskarin pitäjälintu on puolestaan haahka (somateria mollissima). Haahka on näyttävä ja suuri kokoinen kaunis vesilintu, jonka koiras on helppo tunnistaa. Alun perin haahkoja pyydettiin ravinoksi etenkin keväisin ja haahkan liha oli tärkeä lisä saaristolaisten ravintoon. Nykyään kevätpyynti on hyvin kiistanalainen ja tiukasti lailla säädelty. Haahkaan symbolina voi törmätä Houtskarissa melkein missä tahansa kuten esimerkiksi venevajojen seinustoilla puukoristeina.

Houtskarin koko linnusto on kiehtova ja monipuolinen. Etenkin kesäiset aamut ja illat täyttyvät linnunlaulusta, kun mm. satakielet, mustarastaat ja laulurastaat sulostuttavat kuulijaa äänellään ja vesilinnut kurnuttavat omia sointujaan. Joutsenet pesivät täällä monin paikoin runsaslukuisina ja upeiden valkopäisien merikotkien voi nähdä liitelevän ylväinä taivaalla.

Houtskarissa viihtyvistä vesilinnuista voidaan haahkan lisäksi mainita mm. silkkiuikut, iso koskelot, lapasorsat ja telkät. Lisäksi Houtskarissa voit nähdä myös sepelkyyhkyt, meriharakat, kalasääsket, hippiäiset, punavarpuet jne. puhumattaakaan muuttomatkoilla täällä pysähtyvistä linnuista. Lista on loputon. Houtskari on lintubongaajan unelmakohde!

Lintujen lisäksi Houtskarissa voi nähdä myös mm. peuroja, metsäkauriita ja hirviä tai vaikkapa harvinaisia apolloperhosia kymmenien muiden perhoslajien lisäksi.

Seljakämmekän lisäksi Houtskarissa voi ihastella muun muassa kauniin keltaisia kevätisikoita, viehättäviä kissankäpäliä, runsaita luhtalitukoita ja rauhoitettavia pätkinälehtoja tuhan-sine valko- ja sinivuokkoineen.

Houtskarin pitäjälintu on puolestaan haahka (somateria mollissima). Haahka on näyttävä ja suuri kokoinen kaunis vesilintu, jonka koiras on helppo tunnistaa. Alun perin haahkoja pyydettiin ravinoksi etenkin keväisin ja haahkan liha oli tärkeä lisä saaristolaisten ravintoon. Nykyään kevätpyynti on hyvin kiistanalainen ja tiukasti lailla säädelty. Haahkaan symbolina voi törmätä Houtskarissa melkein missä tahansa kuten esimerkiksi venevajojen seinustoilla puukoristeina.

HOUTSKÄRS TRÄKYRKA HOUTSKARIN PUURISTIKIRKKO

Houtskärs träkyrka, som tillägnats Jungfru Maria, ligger i Näsby kyrkby, som är i mitten av ögruppen, invid den smala Hälaxviken. Korskyrkan, som har jämnlånga korsarmar, ritades och byggdes av Erik Nilsson under åren 1703-04.

Den rödmyllade kyrkan täcks av ett valmat spån-tak. Från mittkorset reser sig en sirlig vimpelstäng. Kyrkans altartavla från 1887 är målad av den välkända konstnären Victor Westerholm, som har rötter i Nagu. Altartavlans heter Jesus i Getsemane och det sägs att ängeln har fått Westerholms blivande makas ansikte.

Det finns till 450 sittplatser i kyrkan. Houtskär kyrkby hör till de första kyrkbyarna som grundats i Åbolands skärgård. Houtskärs välbevarade, småskaliga skärgårdskyrkomiljö består av hamnen, kyrkan, begravningsplatsen med stenvuren, klockstapeln, prästgården och sockenstugan. I Åbolands skärgård låg kyrkbyarna på de större öarna intill viktiga farleder.

Intill kyrkogården finns en klockstapel, vars nedre del uppfördes år 1753 (E. Johansson) och övre del år 1871. Prästgården från 1874 tillhör också miljön kring kyrkan. Mellan kyrkan och prästgården ligger ett mindre odlat område. Houtskärs Hembygdsmuseum verkar i sockenstugan från år 1885. Till museet hör 10 olika byggnader, bl.a. en vindmölla och en strandbod.

Houtskarin kaunis ja upealla paikalla sijaitseva kirkko on muodoltaan tasavartinen ristikirkko. Kirkko on puinen, punamullattu ja sitä kattaa aunattupaanukatto. Neitsyt Marialle omistettu kirkko rakennettiin vuosina 1703–1704 ja sen rakentamisesta vastasi pohjalainen Erik Nilsson. Istumapaikkoja kirkossa on 450.

Kirkko vastaa tyyliltään varhaisimpia lounais-suomalaisia puisia ristikirkkoja. Turunmaan saaristossa kirkonkylät ovat sijoittuneet suuremmille saarille merkittävien vesireittien varrelle. Kirkossa on vuodelta 1887 peräisin oleva alttaritaulu, jonka on maalannut tunnettu Victor Westerholm, jonka juuret ovat Nauvossa. Alttaritaulun nimi on Jeesus Getsemanessa ja kerrotaan myös, että taulun enkelillä on Westerholmin tulevan vaimon kasvot. Lisäksi kirkonpihan tuntumassa on tapuli, jonka alaosa on rakennettu vuonna 1753 ja yläosa vuonna 1871.

Museovirasto on määritellyt Houtskarin kirkkoympäristön, johon kirkon ohella kuuluvat muun muassa vuonna 1874 rakennettu pappila ja vanha pitäjätupa, valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi.

Houtskarin kotiseutumuseo toimii 1885 rakennetussa pitäjätuvassa kirkon pihapiirissä. Museoon kuuluu lisäksi tuulimylly ja ranta-aitta.

BORGBERGS UTSIKTSTORN BORGBERGIN NÄKÖALATORNI

I västra delen av Houtskär, i Jervis, finns ett högt berg med utmärkt utsikt över Houtskär med omnejd. År 1993 byggde man ett utkikstorn på berget och vid god sikt ser man ända till Åland. Utkikstornet är även omtyckt av fågelskådare, som härifrån brukar följa med flyttfågelströmmarna om vårarna och höstarna.

Om du kommer med färjan till Kittuis hittar du Borg-berg genom att köra ca 9 km rakt fram på Houtskärs- vägen till Träsk. I vägkorsningen i Träsk svänger du till vänster mot Hypeis och fortsätter ca 3,5 km tills du hittar en liten svart Borgberg-skylt på högra sidan. Det finns en parkeringsplats ca 50 m före skylten på båda sidorna i en backe.

Om du kommer från Mossala-hället, ska du köra ca 2,5 km rakt fram efter att du kört av Kivimo-färjan. Då kommer du till en korsning som visar Näsby-Åbo. Sväng höger och strax därefter höger igen, mot Hypeis. Följ sedan anvisningarna ovan angående sträckan efter Hypeis vägskäl.

Vägen upp till berget är ganska brant. Man har byggt trappor på de brantaste platserna, men det lönar sig inte att försöka gå upp, ifall man har svårt att ta sig fram.

Houtskarin läntisellä puolella, Jerviksessä, sijaitsee korkea kallio, josta on loistavat näkymät yli pääsaaren. Kalliolle rakennettiin vuonna 1993 näköalatorni, josta hyvällä säällä näkee Ahvenanmaalle saakka. Borgberg on lintuharrastajille hyvä muuton seurantapaikka. Paikan ohittaa etenkin syksyisin mm. pikkulintujen ja varpus-haukkojen muuttovirrat ja keväisin voi seurata hanhien, piekanoiden ja kuikkalintujen muuttoa.

Jos saavut Houtskariin lautalla, löydät Borgbergin ajamalla n. 9 km Houtskarintietä pitkin, kunnes saavut Träskin kylään. Käänny risteyksen kohdalla vasemmalle Hypeisiin päin. Aja tätä tietä noin 3,5 km kunnes Jerviksen kylän peltojen jälkeen tien oikealla puolella on musta pieni ”Borgberg”-kyltti. Parkkipaikkoja löytyy noin 50 m ennen kylttiä, mäen päällä tien molemmin puolin.

Jos tulet Mossalan suunnasta, aja n. 2,5 km suoraan Kivimon lossilta, kunnes saavut risteykseen, jossa lukee Näsby-Turku. Käänny oikealle ja hetimiten jälkeen uudestaan oikealle Hypeisiin. Seuraa sitten ohjeita yllä, miten pääset Hypeisten-tietä pitkin Borgbergille.

Reitti kalliolle on jyrkkä! Vaikeimpiin kohtiin on rakennettu rappuset, mutta kalliolle ei kannata nousta, jos on vaikeuksia liikkua.

• MIDSOMMARSTÄNGER • • JUHANNUSSALKOJA •

På midsommaraftonen reses en midsommarstång i så gott som varje by i Houtskär. Midsommarsstången smyckas med löv och gräs och förses med symboler såsom granar, båtar samt en snurrande "sol". Man brukar säga att man "klär" stängen. Ingen stång är den andra lik, utan varje by har sina traditioner.

I Mossala finns världens högsta midsommarstång. Den är över 32 m hög och restes 2013 efter att den gamla, som var i dåligt skick, togs ned.

Ofta kommer bortflyttade bybor tillbaka till sin hemby på midsommaren, för att kunna bevara denna unika tradition och klä stängen tillsammans och fira midsommar.

Delta gärna i smyckningen av någon stång om du är i Houtskär under midsommarhelgen! Om du inte vet hur du ska göra – fråga! Det finns många som blir glada åt att få visa dig.

Midsommarstången är inte bara en prydnad eller en sevärhet. Många bybor följde förr med vindriktningen genom att titta på stängen – och gör det ännu.

Juhannusaattona pystytetään lähestulkoon Houtskarín joka kylässä juhannussalko. Salko koristellaan lehvillä ja ruoholla ja siihen lisätään erilaisia symboleja, kuten pieniä kuusia, veneitä ja pyörivä "aurinko". Sanotaan että salko "puetaan", niin kuin kaunis morsian.

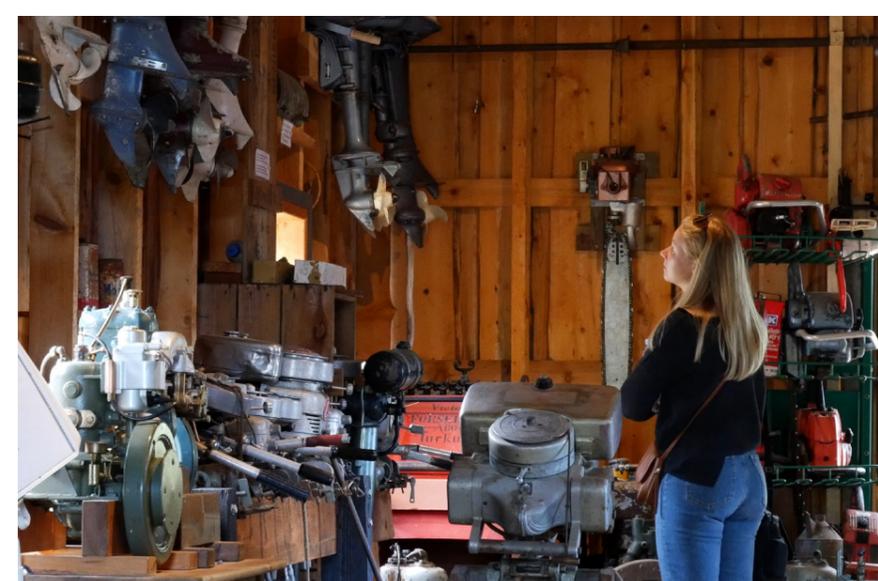
Yksikään salko ei ole toisensa kaltainen, vaan jokaisella kylällä on omat perinteensä. Mossalan juhannussalko on maailman korkein. Se on 32 m korkea ja pystytettiin vuonna 2013, kun uusi salko tehtiin vanhan huonokuntoisen tilalle.

Usein kylästä pois muuttaneet palaavat juhannukseksi kotikyläänsä koristelemaan salkoa ja viettämään juhannusta yhdessä säilyttääkseen tätä ainutlaatuista perinnettä.

Jos satut olemaan juhannuspyhinä Houtskarissa, osallistu jonkun kylän salon koristeluun. Koristelu ei ole vaikeaa ja jos olet epävarma siitä mitä sinun pitäisi tehdä – kysy! Joku vastaa varmasti ilomielin ja näyttää mallia.

Juhannussalko ei ole vain koriste tai nähtävyys. Ennen vanhaan monet kyläläiset seurasivat tuulensuunta katsomalla salkoa – ja tekevät niin edelleenkin.

SKÄRGÅRDSMUSEUM SAARISTOLAISMUSEO

Houtskärs Skärgårdsmuseum är ett vackert och unikt museum i hjärtat av skärgården. Vid stranden hittar du Skärgårdsmuseet med olika båttyper, redskap för jakt och fiske, båtmotorer och ett båtbyggeri.

Uppe i backen kan du se Hembygdsmuseet med dess samlingar av husgeråd och andra föremål från jordbruk och hantverk i Houtskär. I Norrback torpet kan du bekanta dig med hur en torparfamilj levde i Houtskär under slutet av 1800-talet.

Houtskarins saaristolaismuseo on kaunis ja ainutlaatuinen museo. Meren rannan äärellä sijaitsevasta Saaristolaismuseosta löytyy erilaisia veneitä, metsästyksen ja kalastukseen liittyviä välineitä, venemoottoreita sekä veneveistämö.

Mäen päällä näet Kotiseutumuseon kaksi taloa, joissa on esillä maanviljelyyn, käsitöihin ja kotielämään Houtskarissa liittyviä esineitä. Norrbackan torpassa voit tutustua torppariperheen elämään Houtskarissa 1800-luvun lopulla.

ALLMOGEBÅTAR

I Houtskär finns det gott om vackra allmogebåtar. De flesta är gamla båtar som tidigare har använts som bruksbåtar, men det finns även några nybyggda.

Nästan varje veckoslut under sommaren ordnas det allmogeseglingstävlingar i Houtskär eller i trakterna omkring, dvs i Iniö, Korpo, Gustavs och Nådendal. Föreningen Houtskärs allmogeseglare rf (HAS) samlar allmogebåtsintresserade och är arrangör för en årlig segeltävling som hålls i samband med Houtskärsdagarna.

Den genom tiderna äldsta årliga kappseglingen i Finland är kappseglingen för allmogebåtar i Bolof-sund vid Kittuis i juli, som har arrangerats varje år sen 1910-talet, även under krigsåren. Man brukar avsluta säsongen med en kappsegling i Mossala under forneldsveckoslutet i slutet av augusti, den s.k. Stornässeglingen, ordnad av Houtskärs Båtklubb rf (HBK).

TALONPOIKAISVENEET

Houtskarista löytyy useita kauniita talonpoikaisveneitä. Suurin osa niistä ovat vanhoja veneitä, jotka toimivat ennen vanhaan käyttöveneinä, mutta myös muutama vastarakennettukin löytyy.

Kesäisin lähes jokaisena viikonloppuna järjestetään talonpoikaispurjehduskilpailuja Houtskarissa tai Houtskarins läheisyydessä, kuten Iniössä, Korppoossa, Kustavissa ja Naantalissa. Yhdistys ”Houtskärs allmogeseglare rf” (HAS) kokoaa talonpoikaispurjehduksesta kiinnostuneet ja järjestää jokavuotisen purjehduskilpailun Houtskaripäivien yhteydessä.

Kaikkien aikojen vanhimmat Suomessa järjestetyt purjehduskilpailut ovat Bolof-sundin talonpoikaispurjehdukset Kittuisten lähellä heinäkuussa, jotka on järjestetty vuosittain 1910-luvulta lähtien, myös sotavuosina. Purjehduskausi on tapana lopettaa elokuussa Mossalassa muinaistulien viikonloppuna Houtskärs Båtklubb -yhdistyksen järjestettäviin kilpailuihin, Stornäs -purjehdukseen.

